

ЗАКОНОВИ, ОРГАНИЗАЦИОННИ И КАДРОВИ ПРОБЛЕМИ НА СТАТИСТИЧЕСКАТА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА У НАС¹

Тодор Къналиев*

1. ВЪВЕДЕНИЕ Устройството, дейността и ефективността на статистическата информационна система в страната зависи от редица нормативни и други документи и в най-голяма степен от основополагащия нормативен документ - Закона за статистиката.

През последните 15 години у нас се приеха и влязоха в действие два закона за статистиката. Междувременно в тях се направиха някои допълнения и корекции. Очаква се да бъдат утвърдени и нови промени в действащия Закон за статистиката, приет от Народното събрание през 1999 г. През същия период ООН разработи и предостави за ползване Фундаментални принципи на официалната Статистика (Unites Nations Economic..., 1994). В съответствие с тях беше разработен и Специален стандарт на Международния валутен фонд за разпространение на данни, към който и нашата страна се присъедини. Публикувана беше на страниците на сп. "Статистика" Декларацията на Международния статистически институт за професионалната етика на статистиците, приета през 1985 г. (Статистика, 1998). Приет беше също Регламент 322 на Съвета на Европейската общност за статистиката на Общността през 1997 г., в който се формулират изискванията на Съвета на Европа към държавните учреждения по статистика в рамките на Европейския съюз.

В Регламент 322 на Съвета на Европа от 1997 г. са формулирани по-конкретно принципите, на които трябва да отговаря статистиката на всяка от страните членки. Тези принципи са: първо, безпристрастност; второ, надеждност; трето, адекватност; четвърто, разходова ефективност; пето, конфиденциалност на индивидуалните данни; и шесто, прозрачност и пълно огласяване на макроинформацията и на метаинформацията.

* Д-р, доцент в Университета за национално и световно стопанство, катедра "Статистика и иконометрия", София; e-mail: todor_kan@hotmail.com.

¹ Статията представлява допълнен и разширен вариант на доклада, представен на Международната научна конференция "125 години българска държавна статистика - минало, настояще и бъдещо развитие", юни 2005 г., София.